

مجله‌ی غدد درون‌ریز و متابولیسم ایران

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی شهید بهشتی

دوره‌ی بیست و پنجم، شماره‌ی ۳، صفحه‌های ۲۴۴ - ۲۳۴ (مرداد - شهریور ۱۴۰۲)

عملکرد کترل تعادل واکنشی در افراد مبتلا به دیابت: یک مرور نقلی

راضیه جوادیان کوتایی^۱ ، دکتر راضیه مفتح^۱ ، دکتر ندا اورکی فر^۱ ، دکتر سعیده منجزی^۱ ، محمد مهرآور^۱

(۱) مرکز تحقیقات توانبخشی، دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز، ایران، (۲) مرکز تحقیقات دیابت، پژوهشکده سلامت، دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز، ایران، نشانی مکاتبه با نویسنده مسئول: اهواز، کوی استادان، بلوار ساحلی غربی، بلوار گلستان، مرکز تحقیقات توانبخشی، کدپستی: ۶۱۳۵۷۱۵۷۹۶، دکتر راضیه مفتح؛ email: mofatehr@yahoo.com

چکیده

دیابت یک مشکل بزرگ سلامتی در سراسر جهان است و می‌تواند با اختلال در توانایی بازیابی تعادل پس از وقوع اختلالات وضعیتی همراه باشد. افراد مبتلا به نوروپاتی دیابتی در مقایسه با افراد مبتلا به دیابت که نوروپاتی ندارند؛ در حین راه‌رفتن و ایستادن ۱۵ امرتبه بیشتر در معرض آسیب‌هایی مانند زمین‌خوردن، شکستگی‌ها، پیچ‌خوردگی مج پا و کبودی‌ها می‌باشند. از این‌رو پیشگیری از زمین‌خوردن موضوعی است که در مراقبت از افراد مبتلا به نوروپاتی دیابتی شایسته توجه ویژه می‌باشد. در مطالعه حاضر، مقالات مختلف در زمینه ارتباط بین نوروپاتی دیابتی و اختلال در کترل تعادل واکنشی در پایگاه‌های اطلاعاتی باب‌مد، اسکوپوس، ساینس دایرکت، ایران مدکس، مگیران و گوگل اسکولار مورد بررسی قرار گرفتند. بر اساس نتایج به دست آمده از مطالعات، افراد مبتلا به نوروپاتی دیابتی نسبت به افراد مبتلا به دیابت که نوروپاتی ندارند، در پاسخ به اختلالات وضعیتی، نوسان و سرعت نوسان وضعیتی، کاهش تعادل تأخیر طولانی‌تر در شروع پاسخ‌های تعادلی نشان می‌دهند. مطالعاتی که تاکنون در ارتباط با کترل تعادل واکنشی در افراد مبتلا به نوروپاتی دیابتی انجام شده، مشخص کرده است که اختلال در پاسخ‌های وضعیتی خودکار می‌تواند منجر به ایجاد بی‌ثباتی وضعیتی و محدودیت در فعالیت‌های روزانه این دسته از بیماران شود. پیشنهاد می‌شود به طور اختصاصی، با هدف بهبود پاسخ‌های وضعیتی خودکار و کاهش خطر زمین‌خوردن و آسیب، راهکارهای پیشگیرانه و برنامه‌های تمرین‌درمانی مناسب برای این بیماران طراحی گردد.

واژگان کلیدی: دیابت، نوروپاتی دیابتی، کترل تعادل واکنشی، پاسخ‌های وضعیتی خودکار، زمین‌خوردن

دریافت مقاله: ۱۴۰۲/۱۱/۲۸ - دریافت اصلاحیه: ۱۴۰۲/۲/۱۶ - پذیرش مقاله: ۱۴۰۲/۲/۱۶

شماره ثبت در مرکز کارآزمایی بالینی ایران: IRCT20240111060675N1

رو پیشگیری از زمین‌خوردن در افراد مبتلا به دیابت بسیار

امری مهم و خطیر و مستلزم تشخیص صحیح و زودهنگام

اختلالات تعادلی در این بیماران می‌باشد.^۷

نوروپاتی دیابتی یکی از عوارض طولانی‌مدت دیابت می‌باشد که تقریباً ۵۰ درصد از افراد مبتلا به دیابت را درگیر می‌کند^۸ و منجر به تخریب پیشرونده و از دستدادن تارهای عصبی می‌شود.^{۹,۱۰} در واقع آسیب حس سطحی و حس عمقی ناشی از نوروپاتی دیابتی و آسیب دوکهای عضلانی که برای کترل تعادل و راه‌رفتن ضروری هستند،^{۱۱} باعث مخدوش شدن اطلاعاتی می‌شود که از پاها دریافت و برای کترل تعادل ضروری هستند.^{۱۲,۱۳} نتیجه این تغییرات، افزایش دفعات زمین‌خوردن و از دستدادن کترل تعادل و راه‌رفتن در این بیماران است،^{۱۴} به‌گونه‌ای که خطر زمین‌خوردن در

مقدمه

دیابت یک بیماری متابولیک شایع است که به دلیل عوارض حاد و مزمن موجب افزایش مرگ و میر در بیماران می‌شود.^{۱۵} این بیماری در سال ۲۰۱۰ تقریباً ۱۰۰ میلیون سالمند را در سراسر جهان تحت تأثیر قرار داده است. در ایران نیز میزان شیوع دیابت در سه دهه گذشته، دو برابر شده است.^{۱۶} یکی از مشکلات منحصر به فرد افراد مبتلا به دیابت، میزان بالای زمین‌خوردن است.^{۱۷} زمین‌خوردن در این دسته از افراد منجر به ایجاد رفتارهای ترس اجتماعی^{۱۸} و به دنبال آن کاهش کیفیت زندگی^{۱۹} و ناتوانی^{۲۰,۲۱} می‌شود.^{۲۲} از این

i-Fear Avoidance Behavior

ii-Quality Of Life

iii-Disability

تعادل واکنشی^{xv} و زمین‌خوردن^{xvi} انجام گرفت. در تلاش برای گردآوری اطلاعات منتشر شده تا به امروز، مقالات منتشر شده به زبان انگلیسی و فارسی، صرف نظر از سال انتشار، از نظر معیارهای ورود غربالگری شدند. تمام انواع مطالعات؛ شامل مروز نظاممند، فراتحلیل، کارآزمایی بالینی، مورد-شاهدی، گزارش موردي، مرور نقلی، مطالعات هم گروهی و همچنین گزارش‌هایی که داده‌های مربوط به کنترل تعادل واکنشی در افراد مبتلا به دیابت (با و بدون نوروپاتی) و درمان فیزیوتراپی آن را ارائه می‌کردند، لحاظ شدند. معیار خروج از تحقیق شامل مطالعاتی بود که مربوط به افراد مبتلا به دیابت نبودند (تعادل را در دیگر گروه‌های جامعه که مشکل تعادل یا مشکل دیگر دستگاه‌های حسی مؤثر بر تعادل و کنترل وضعیت داشتند، بررسی کرده بودند). مقالات به زبان غیر از فارسی و انگلیسی و همچنین مقالات حاصل از پژوهش‌های حیوانی انجام شده بر روی دیابت از مطالعه خارج شدند. نهایتاً در این مرور نقلی، نتایج ۹ مقاله در ارتباط با کنترل تعادل واکنشی در افراد مبتلا به نوروپاتی دیابتی، پذیرش و بررسی شد.

یافته‌ها

از میان ۳۰ مقاله یافت شده، ۲۲ مقاله (۵ مطالعه کارآزمایی بالینی، ۳ مطالعه مقطعی و ۱۴ مطالعه مورد-شاهدی) با در نظر گرفتن معیارهای ورود، انتخاب شدند و مورد بررسی قرار گرفتند. بعد از بررسی متن کامل مقالات، مجموعاً ۱۹۸ فرد مبتلا به دیابت که در ۹ مطالعه مورد-شاهدی شرکت کرده بودند، اختصاصاً در ارتباط با موضوع پژوهش تشخیص داده شدند. جزئیات مقالات حاصل از این مطالعات استخراج گردید و مقالات از نظر ویژگی‌های روان‌سنگی ابزار مورد بررسی قرار گرفتند.

نتایج حاصل از مطالعات حاکی از اختلال در سازوکارهای کنترل تعادل واکنشی افراد مبتلا به نوروپاتی دیابتی در مواجه با اختلالات داخلی و خارجی واردہ بر بدن می‌باشند.^{۳۶-۳۸-۳۹} (جدول ۱)

افراد مبتلا به نوروپاتی دیابتی،ⁱ ۱۵ برابر بیشتر از افراد مبتلا به دیابت بدون نوروپاتی می‌باشد.^v

کنترل تعادل عاملی مهم جهت حفظ وضعیت قائمⁱⁱ و پیشگیری از زمین‌خوردن است^{۱۷} و می‌تواند ماهیت پیش-بینانهⁱⁱⁱ یا واکنشی (جرانی)^{iv}^{۱۷,۱۸} سازوکارهای جبرانی، پاسخ‌های خودکار یا واکنش‌های غیر ارادی^v بسیار سریع به اختلالات خارجی غیرمنتظره بوده^{۱۹,۲۰} و شامل راهبردهای خاصی می‌باشند که به جهت بازیابی تعادل مورد استفاده قرار می‌گیرند.^{۲۱} توانایی حفظ وضعیت بدنی باشبات، در حالی که بدن در حال حرکت است، برای عملکرد موفق در طول زندگی روزمره ضروری است.^{۲۲,۲۳} حفظ و کنترل تعادل بدن یک فرآیند پویا می‌باشد که اطلاعات دستگاه‌های بینایی، دلیزی و حسی-پیکری را ادغام کرده و نیازمند تعامل پیچیده‌ای میان این اطلاعات حسی دریافت شده و دستگاه عضلانی-اسکلتی است.^{۲۴,۲۵} در افراد مبتلا به نوروپاتی دیابتی در وضعیت‌های پویا که نیازمند همکاری دستگاه‌های حسی و حرکتی می‌باشد، گشتاور حاصل از نیروهای داخلی و خارجی، باعث ایجاد اختلال در دستگاه تعادلی شده و این افراد را در معرض خطر بالای زمین‌خوردن قرار می‌دهد.^{۲۶,۲۷}

تاکنون هیچ مطالعه مروءی به بررسی کنترل تعادل واکنشی در افراد مبتلا به دیابت نپرداخته است. با توجه به اهمیت کنترل تعادل واکنشی حین فعالیت‌های روزمره و ارتباط آن با زمین‌خوردن، هدف این مطالعه، مروری بر تأثیر دیابت و نوروپاتی دیابتی بر کنترل تعادل واکنشی در این دسته از بیماران بود.

مواد و روش‌ها

مطالعه حاضر با جستجو در متون موجود در پایگاه‌های اطلاعاتی پاب‌مد^{vi}، اسکوپوس^{vii}، ساینس دایرکت^{viii}، ایران مدکس^{ix}، مگیران^x و گوگل اسکولار^{xii} با کلید واژه‌های دیابت^{xiii}، کنترل تعادل واکنشی^{xiv}، نوروپاتی دیابتی^{xv}، کنترل

i-Diabetic Neuropathy

ii-Upright Posture

iii-Proactive

iv-Reactive (Compensatory)

v-Reflex

vi-PubMed

vii-Scopus

viii-Science Direct

ix-Iran medex

x-Magiran

xi-Google Scholars

xii-Diabetes

xiii-Reactive Balance Control

جدول ۱- مطالعات انجام شده در رابطه با اختلال عملکرد کنترل تعادل و اکتشافی در افراد مبتلا به دیابت

نوسنگان و سال	حجم نمونه	نوع مطالعه	میانگین سن	روش‌شناسی	متغیرهای مورد بررسی	نتایج
روزنبلات و همکاران ۲۰۲۱	- ۴۰ فرد مبتلا به دیابت	مورد- شاهدی	۷۱/۵±۹	- اعمال اختلال نویس یک کمربرند فنری نصب شده بر روی کمر	- آستانه گامبرداشتن در جهت خلفی در دیابتی‌ها به طور قابل توجهی کمتر می‌باشد.	
۳۶- فرد سالم	به دیابت	شاهدی	۷۴/۵±۸/۸	- بررسی حس لمس سطحی با استفاده از تکرر شته سیمز-	- عنوان کمترین نیرویی که فرد را قادر به برداشتن گام می-نماید.	
کیم و همکاران ۲۰۲۰	- ۶ فرد مبتلا به نوروپاتی دیابتی	مورد- شاهدی	۵۶/۳۲±۵/۳۵	- بررسی جایه‌جایی مرکز فشار به وسیله اعمال اختلالات توسط صفحه اتکا متحرک دستگاه نوروکام در ۸ جهت و دو سرعت مقاومت	- ثبت میزان جایه‌جایی مرکز فشار در جهت‌های مختلف قدمی، خلفی، داخلی و خارج	
- ۸ فرد مبتلا به دیابت بدون ابتلا به نوروپاتی	دو سرعت مقاومت	شاهدی	۴۶/۵±۱۰/۹۵	- بررسی شدت نوروپاتی محیطی با استفاده از تکرر شته سیمز-وینشتاین و بیوتزیومتر ⁱⁱ	- مقایسه با افراد بدون نوروپاتی دیابتی	
لی و همکاران ۲۰۱۸	- ۲۰ فرد جوان	مورد- شاهدی	۲۲/۱±۱/۷	- بررسی تعادل و اکتشافی با استفاده از دستگاه فورث‌پلیت به صورت استفاده از کشیدن دسته طنابی و رها شدن ناگهانی آن	- جایه‌جایی بیشتر نوسانات مرکز فشار در جهت داخلی-خارجی و جهت خارجی در افراد مسن دیابتی	
- ۲۰ فرد مسن	سالم	مورد- شاهدی	۷۰±۶/۹	- بررسی حساسیت کف پا با استفاده از تکرر شته سیمز-وینشتاین	- سازوکارهای کنترل تعادل و اکتشافی در افراد مبتلا به نوروپاتی دیابتی دستخوش آسیب شده است.	
- ۲۰ فرد مبتلا به دیابت	از دینامومتر دستی	مورد- شاهدی	۷۱/۹±۵/۶	- بررسی قدرت گریپ و عضلات اندام تحتانی با استفاده از دینامومتر دستی	- میزان جایه‌جایی مرکز فشار در جهت قدمی-خلفی و داخلی-خارجی در افراد مسن با کاهش در کنترل تعادل و اکتشافی همراه است و این تغییرات ممکن است با ضعف عضلانی و عدم حساسیت کمک مرتبط باشد.	
برداویل و همکاران ۲۰۱۳	- ۲۰ فرد مبتلا به دیابت	مورد- شاهدی	-	- انجام وضعیت‌نگاری پویا شامل آزمون سازمان‌دهی حسی و کنترل حرکتی	- اختلال در شاخص‌های وضعیت نگاری بیماران مبتلا به دیابت نوروپاتی محیطی عامل اصلی دخیل در بی‌ثباتی وضعیتی بیماران مبتلا به دیابت	
- ۱۵ فرد سالم	از دینامومتر دستی	مورد- شاهدی	-	- آزمون‌های الکتروفیزیولوژیکال	- آستانه استراحت حرکتی ^{iv}	
				- بررسی نوروپاتی توسط نمره کلی نوروپاتی	- ثبت پتانسیلهای برانگیخته حرکتی از عضلات پا	
				- کمترین زمان تأخیر موج F از عضله تیبیالیس خلفی	- بررسی سرعت هدایت عصب سورال	

i-Semmes-Weinstein monofilament

ii-Biothesiometer

iii-Strength Symmetry and Response Strength

iv-Resting Motor Threshold

ادامه جدول ۱

ناردونه و همکاران ۶	- ۲۷ فرد مبتلا به نوروپاتی دیابتی	- مورد- شاهدی	- برسی شدت نوروپاتی توسط نمره کلی نوروپاتی درد سطحی و رفلکس زردبی آشیل و چهارسران
		- پلیت	- ثبت الکتروموگرافی سطحی از عضلات اندام تحتانی بررسی نوسانات مرکز فشار در حالت استاده با فورث- اکستنسور دیجیتروم برویس ^۱ باشد.
		- پلیت	- برسی رفلکس H ایجاد شده از تحریک عصب تیبیال ^۳ بررسی سرعت و دامنه عصب سورال
		- پلیت	- برسی میزان تأخیر در شروع پاسخ عضله فلکسور دیجیتروم برویس به هنگام اعمال اختلال
		- پلیت	- ثبت ناحیه نوسان مرکز فشار
		- پلیت	- ثبت میزان نوسان مرکز فشار در جهت قدامی-خلفی
دیکشتاین و همکاران ۲	- ۸ فرد مبتلا به نوروپاتی دیابتی	- مورد- شاهدی	- تشخیص نوروپاتی محیطی با آزمون‌های تشخیصی الکتریکی و معانیه‌ی بالینی پا
		- پلیت	- برسی جایه‌جایی مرکز فشار با استفاده از صفحه اتکا متحرک در سه سرعت متفاوت در جهت خلفی
		- پلیت	- میزان تأخیر پاسخ مرکز فشار کل بدن
		- پلیت	- میزان تأخیر در سرعت مرکز فشار در جهت قدامی و خلفی
		- پلیت	- پاسخ‌های واکنشی وارد به تکیگاه طی اعمال اختلال
		- پلیت	- ثبت نیروهای عمودی وارد به زیر انگشتان پا و مج با
		- پلیت	- ثبت نیروهای غیرطبیعی کوچکی دارند.
		- پلیت	- هم‌افزایی و راهبردهای واکنشی طبیعی در این بیماران حفظ شده اما در یک هم‌افزایی مشخص، زمان‌بندی و دامنه‌ی برخی از پاسخ‌های وضعیتی خودکار، غیرطبیعی می‌باشد.
بولوم و همکاران ۲۰۰	- ۵ فرد مبتلا به نوروپاتی دیابتی	- مورد- شاهدی	- ثبت الکتروموگرافی از عضلات کنار مهره‌ای، تیبیالیس قدامی، سولوثوس ^۴ ، گاسترکنیمیوس داخلی، کوادریسپس و تراپیزیوس فوقانی
		- پلیت	- ثبت نیروهای عمودی تنہ، زانو و گام
		- پلیت	- ثبت حداکثر تأخیر بین شروع سیگنال فرمان برای جایه‌جایی صفحه اتکا به عقب و شروع دورسی فلکشن مج با
		- پلیت	- برسی کنترل تعادل واکنشی بر روی صفحه نیروی گاسترکنیمیوس داخلی، همسترینگ ^۵ و کنار مهره‌ای جهت خلفی
انگلیس و همکاران ۱۹۹۴	- ۹ فرد مبتلا به نوروپاتی دیابتی	- مورد- شاهدی	- ثبت الکتروموگرافی
		- پلیت	- تشخیص نوروپاتی توسط مطالعه سرعت هدایت اعصاب پرونژال و سورال

i-Flexor Digitrom Brevis

ii-Extensor Digitrom Brevis

iii-Tibial

iv-Soleus

v-Dorsiflexion

vi- amstring

تحتانی در تحریک پاسخ‌های وضعیتی خودکار^{vii} در افراد مبتلا به نوروپاتی محيطی دیابتی بررسی شد. نتایج نشان دادند در پاسخ به جایه‌جایی ناگهانی صفحه اتكا، کاهش ورودی‌های حسی پیکری، به دلیل ابتلا به نوروپاتی محيطی دیابتی، موجب بروز تأخیر ۲۰ تا ۳۰ میلی‌ثانیه‌ای در شروع وارد عمل شدن عضلات می‌گردد. این موضوع نشان می‌دهد که کندشدن هدایت حسی در قسمت تحتانی پا منجر به شروع دیرهنگام یک پاسخ طبیعی و برنامه‌ریزی شده در واکنش به اعمال اختلال می‌گردد. همچنین مقیاس‌گذاری پاسخ وضعیتی در افراد مبتلا به نوروپاتی محيطی دیابتی هنگام افزایش سرعت و دامنه جایه‌جایی صفحه اتكا، بسیار ضعیفتر از افراد سالم می‌باشد.^{xvi} در همین راستا، ناردونه^{vi} و همکاران در مطالعه‌ای عنوان کردند که از بین رفتن یا کاهش پاسخ‌های غیر ارادی عضلات اندام تحتانی به همراه افزایش تأخیر در این پاسخ‌ها می‌تواند از دلایل کاهش عملکرد سازوکارهای کنترل تعادل واکنشی در افراد مبتلا به نوروپاتی دیابتی باشد.^{xvii} همچنین دی ناردو^{vii} و همکاران نیز در مطالعه‌ای نشان دادند که میزان تأخیر در بروز پاسخ‌های واکنشی در افراد مبتلا به نوروپاتی دیابتی، افزایش یافته و در مقایسه با افراد سالم، تفاوت معناداری وجود دارد. از طرفی نتایج حاکی از ارتباط معنادار بین متغیر تأخیر پاسخ در اعمال اختلالات و سرعت هدایت عصبی اعصاب پرونال^{viii} و سورال^{ix} در این دسته از بیماران بود.^{xviii} در مطالعه انجام گرفته توسط دیکشتین^x و همکاران نیز نشان داده شد که میزان تأخیر پاسخ‌های وضعیتی به دست آمده از عضلات گاستروکنمیوس^{xii} در افراد مبتلا به اختلالات حسی‌پیکری ناشی از نوروپاتی دیابتی در مقایسه با افراد سالم، طولانی‌تر می‌باشد. همچنین مقیاس‌بندی بزرگی پاسخ اولیه به سرعت جایه‌جایی سطح اتكا در مقایسه با افراد سالم نیز کوچک‌تر بود.^{xix} بلوم^{xii} و همکاران در مطالعه‌ای با ثبت الکترومیوگرافی از عضلات ساق پا و تنہ و بررسی گشتاور مفصل مچ پا و سرعت زاویه‌ای اندام فوقانی و اندام تحتانی بیان کردند پاسخ‌های وضعیتی خودکار در افراد مبتلا به پلی‌نوروپاتی

نوروپاتی محيطی و اختلال در جایه‌جایی نوسانات مرکز فشار

پاسخ‌های تعادلی واکنشی در افراد مبتلا به نوروپاتی دیابتی در سنین مختلف، می‌تواند منجر به جایه‌جایی بیشتر مرکز فشار بدن در جهت قدامی-خلفی^{xx} به ویژه در جهت خلفی^{xxi} و در نتیجه اختلال در تعادل گردد.^{xxii} لی^{xxiii} و همکاران در مطالعه‌ای با استفاده از بررسی میزان جایه‌جایی نوسانات مرکز فشار در جهات قدامی-خلفی و داخلی-خارجی، کنترل تعادل واکنشی را در افراد مسن مبتلا به دیابت بررسی کردند. نتایج نشان دادند که دیابت در افراد مسن با کاهش در کنترل تعادل واکنشی همراه است و این تغییرات ممکن است با ضعف عضلانی و عدم حساسیت کف پا مرتبط باشد.^{xxiv} در مطالعه‌ی دیگری که توسط کیم^{xxv} و همکاران انجام گرفت، جایه‌جایی مرکز فشار طی اعمال اختلال در هشت جهت و با دو سرعت متفاوت بررسی گردید. نتایج حاکی از جایه‌جایی بیشتر مرکز فشار بدن در افراد مبتلا به نوروپاتی دیابتی در مقایسه با افراد بدون نوروپاتی دیابتی بود که نشان داد سازوکارهای کنترل تعادل واکنشی در این افراد دستخوش آسیب شده است.^{xxvi}

۱. نوروپاتی محيطی و اختلال در مقیاس‌بندی^{xxvii} پاسخ‌های وضعیتی خودکار

در طول ایستادن عمودی، اطلاعات حسی‌پیکری از پاهای ممکن است هم برای بازخورد حسی و همچنین استفاده از تجربه قبلی در مقیاس‌بندی بزرگی پاسخ‌های وضعیتی خودکار، استفاده شود.^{xxviii} کاهش اطلاعات حسی‌پیکری از اندام‌های تحتانی، توانایی تحریک و بروز پاسخ‌های وضعیتی و مقیاس‌بندی بزرگی این پاسخ‌ها را تغییر می‌دهد.^{xxix} حتی اگرچه ممکن است ورودی پوسٹ، فشار و گیرنده‌های مفصلی پا برای جبران جایه‌جایی‌های سریع سطح اتكا، اهمیت کمی داشته باشد، اما ممکن است در بسامدهای پایین نقش مهمی ایفا کند. در بیماران مبتلا به نوروپاتی دیابتی، هدایت حسی در انتهای پاهای منجر به شروع دیرهنگام یک پاسخ برنامه‌ریزی شده مرکزی می‌شود.^{xxxi} در مطالعه انگلیس^{xxii} و همکاران در سال ۱۹۹۴، نقش اطلاعات حسی‌پیکری اندام

v-Automatic Postural Response

vi-Nardone

vii-Di Nardo

viii-Peroneal

ix-Sural

x-Dickstein

xi-Gastrocnemius

xii-Bloem

i-Lee

ii-Kim

iii-Scaling

iv-Inglis

های جبرانی به هنگام واردشدن اختلالات تعادلی چند جهتی می‌شود.

۲. دیابت به عنوان منبعی برای اختلال در کنترل تعادل واکنشی

مطالعات نشان داده‌اند که در افراد مبتلا به نوروپاتی دیابتی علاوه بر نوروپاتی، به عنوان یکی از مهم‌ترین عوامل خطرساز زمین‌خوردن، خود دیابت نیز مستقل از نوروپاتی می‌تواند کنترل تعادل واکنشی را تحت تأثیر قرار دهد.^۱ آستانه‌ی گام‌برداشتⁱ در جهت قدامی-خلفی، تحت عنوان کمترین نیرویی که فرد را قادر به برداشتن گام می‌نماید، تعریف می‌شود. نتایج مطالعه انجام‌گرفته توسط روزنبلatt^{vii} و همکاران در سال ۲۰۲۱ نشان داد که آستانه گام‌برداشت در جهت خلفی در افراد مبتلا به دیابت به طور قابل توجهی کمتر می‌باشد. این محققین بیان کردند میزان خطر آسیب هنگام گام‌برداشت در جهت خلفی تحت تأثیر دیابت قرار گرفته و به طور بالقوه می‌تواند مستقل از اختلال تعادل یا از-دستدادن حس به عنوان یک عامل خطر برای زمین‌خوردن، عمل کند.^۴

بحث

نتایج به دست آمده از مطالعات انجام شده، نشان‌دهنده نقش نوروپاتی دیابتی در کاهش توانایی فرد در بروز مؤثر پاسخ‌های جبرانی به جهت حفظ تعادل می‌باشد. توانایی بازیابی از اختلالات تعادلی برای پیشگیری از زمین‌خوردن بسیار مهم است.^{۳۱} حدود ۵۰ درصد از زمین‌خوردن‌ها به دلیل لغزش بوده و نوروپاتی محیطی، عامل خطر اصلی شناسایی شده می‌باشد.^{۳۶,۴۲,۴۴}

۱. سازوکارهای زیربنای نوروپاتی محیطی
نوروپاتی محیطی یکی از عوارض دیابت است که علائم آن مربوط به اختلال عملکرد اعصاب محیطی، ناشی از تخریب میلین، کاهش اندازه آکسون، از دستدادن و کاهش پتانسیل بازسازی رشته‌های عصبی محیطی می‌باشد و به-طور خاص در بیماران مبتلا به دیابت رخ می‌دهد.^{۳۰} علت ایجاد این عارضه، تخریب دیواره‌ی عروق تغذیه‌کننده اعصاب محیطی توسط سم ایجادشده در فرآیند تجزیه گلوکز

دیابتیⁱ، دامنه‌های غیرطبیعی کوچکی دارند. اگرچه هم‌افزاییⁱⁱ و راهبردهای وضعیتی طبیعی در این بیماران حفظ شده است اما در یک هم افزایی مشخص، زمان‌بندی و دامنه برخی از پاسخ‌های وضعیتی خودکار، غیرطبیعی می‌باشد.^{۳۷}
بنابراین، با توجه به مطالعاتی که در این زمینه انجام گرفته، نشان داده شده است که افراد مبتلا به نوروپاتی محیطی نسبت به افراد مبتلا به دیابت که نوروپاتی ندارند، در پاسخ به اختلالات وضعیتی، در پاسخ به اختلالات وضعیتی، نوسان و سرعت نوسان وضعیتی، کاهش تعادل بیشتر به همراه تأخیر طولانی‌تر در شروع پاسخ‌های تعادلی نشان می‌دهند.

نوروپاتی محیطی و اختلال در دستگاه عصبی مرکزی
مطالعات اخیر نشان داده است که در افراد مبتلا به نوروپاتی محیطی، دستگاه عصبی مرکزی نیز درگیر است.^{۳۹} در مطالعه‌ای که توسط برداویلⁱⁱⁱ و همکارانش انجام گرفت با استفاده از آزمون‌های سنجش وضعیت پویا شامل آزمون سازمان‌دهی حسی و آزمون کنترل حرکتی به بررسی رابطه بین کنترل وضعیتی و درگیری مسیر حرکتی مرکزی در بیماران دیابتی پرداختند. علاوه بر ارزیابی شاخص‌های کنترل وضعیتی، مطالعه الکتروفیزیولوژیک شامل بررسی^{iv} سرعت هدایت محیطی و پتانسیل‌های برانگیخته حرکتی^v ثبت شده از عضلات پا نیز انجام گرفتند. با استفاده از ثبت موج F-، زمان هدایت حرکتی مرکزی^۷ محاسبه شد. طبق داده‌های به دست آمده از این مطالعه اکثر شاخص‌های وضعیت نگاری در گروه بیماران مبتلا به دیابت به طور معنی‌داری دچار اختلال شده است. تجزیه و تحلیل داده‌ها، نوروپاتی محیطی را به عنوان عامل اصلی دخیل در بی‌ثبتاتی وضعیتی در این بیماران نشان داد. با این حال، تغییراتی که در مسیرهای حرکتی مرکزی در افراد مبتلا به دیابت مبتلا به نوروپاتی ایجاد می‌شود می‌تواند به عنوان یکی دیگر از دلایل احتمالی دخیل در اختلال بازیابی تعادل باشد.^۴ شواهد به دست آمده از این مطالعات نشان می‌دهد که کاهش حس؛ از جمله حس سطحی و عمقی در انتهای اندام تحتانی، منجر به کاهش توانایی افراد مبتلا به نوروپاتی دیابتی در ابراز پاسخ-

i-Diabetic polyneuropathy

ii-Synergy

iii-Bardawil

iv-Motor Evoked Potentials

v-Central Motor Conduction Time

غیرمنتظره توسط دستگاه عصبی مرکزی ادغام می‌شوند و برنامه‌های مرکزی را آغاز می‌کنند که به جهت بازیابی تعادل، پاسخ‌های وضعیتی سریع و با مقیاس مناسب را ایجاد می‌نمایند.^{۶۴-۶۵} افراد مبتلا به نوروپاتی دیابتی به علت از دست دادن حس‌های پیکری، هنگام اعمال اختلالات وضعیتی، میزان تأخیر بیشتری در وارد عمل شدن عضلات اندام تحتانی نشان می‌دهند.^{۶۶} وجود این اختلالات در عملکردهای حسی- حرکتی می‌تواند توانایی به حداقل رساندن ناپایداری پس از اختلالات تعادلی را در افراد مبتلا به دیابت، کاهش دهد.^{۶۷} مطابق با تحقیقات قبلی در افراد سالم، نشان داده شده است مقیاس‌بندی بزرگی پاسخ‌های تعادلی با توجه به میزان جابه- جایی سطح تکیه‌گاه توسط دو سازوکار مختلف تنظیم می‌شود. اطلاعات حسی محیطی که سرعت محرك اعمالی را رمزگذاری می‌کند برای مقیاس‌بندی سرعت پاسخ کافی است. اما مقیاس‌بندی آمپلی تود نیاز به تجربه‌ی قبلی با همان دامنه از محرك مورد انتظار دارد.^{۶۸-۶۹} کاهش اطلاعات سوماتوسنسوری منجر به تأخیر در پاسخ‌های تعادلی و اختلال در مقیاس بزرگی در افراد مبتلا به نوروپاتی محیطی می‌شود. این بیماران توانایی کمتری در مقیاس‌گذاری پاسخ‌های وضعیتی خودکار هنگام افزایش سرعت اعمال اختلالات دارند.^{۷۰} علاوه بر این، شدت نوروپاتی ارتباط مستقیمی با توانایی افراد مبتلا به نوروپاتی محیطی دیابتی در تعیین بزرگی پاسخ‌های واکنشی دارد. آن دسته از افراد که دچار کاهش شدید سرعت هدایت حسی و حرکتی هستند، بیشترین اختلال را در مقیاس‌بندی سرعت نشان می‌دهند.^{۷۱} مطالعات، اهمیت جریان ورودی حس عمیقی را برای مقیاس- بندی تنظیمات وضعیتی گزارش کردند.^{۷۲}

پاسخ‌های وضعیتی خودکار که در پاسخ به اختلالات تعادلی خارجی بروز پیدا می‌کنند ابتدایی‌ترین پاسخ‌های عملکردی مؤثری هستند که کنترل وضعیتی فرد را حفظ و بازیابی می‌نمایند.^{۷۳} این پاسخ‌ها توسط مسیرهای محیطی و مرکزی با تأخیر طولانی ایجاد می‌شوند. برنامه‌ریزی این راهبردهای وضعیتی و بازخورد زودتر از درک اختلال در دستگاه عصبی مرکزی انجام می‌شود و همیشه پس از مقایسه با اطلاعات مرکزی و محیطی در مورد واقعیت، اصلاح می‌گردد.^{۷۴} در نتیجه، آسیب به دستگاه عصبی مرکزی می‌تواند در هماهنگی وضعیت بدن و کنترل حرکت اختلال

می‌باشد.^{۷۵-۷۶} نوروپاتی محیطی، ماهیت پیشرونده و فرساینده بافتی دارد و به سه نوع اصلی نوروپاتی حسی، نوروپاتی حرکتی و نوروپاتی اتونومیک طبقه‌بندی می‌شود.^{۷۷} در مرحله اولیه، بیماران معمولاً از تغییر در درک درد و دما، گزگز و احساس سوزش شکایت دارند که به دلیل آسیب بافتی فعال در رشته‌های عصبی رخ می‌دهد.^{۷۸-۷۹} نوروپاتی می‌تواند درک حرکت را در نتیجه کاهش حساسیت حسی و ورودی‌های عضلانی مختل کند.^{۷۹} با پیشرفت بیماری، علائم نیز افزایش می‌یابد و همراه با پیشرفت علائم از قسمت انتهایی به قسمت ابتدایی اندام‌ها به ترتیب از دست دادن کامل حس به وجود می‌آید. حس ارتعاش معمولاً اولین حسی است که در افراد مبتلا به نوروپاتی دیابتی از بین می‌رود.^{۸۰} وجود نوروپاتی با افزایش نوسان بدن و زخم پا همراه است.^{۸۱} اگر اقدام جدی برای کنترل سطح گلوکز خون انجام نشود و علائم حسی نادیده گرفته شود، باعث آسیب بیشتر به رشته‌های عصبی حرکتی و متعاقب آن منجر به اختلالات حرکتی می‌شود.^{۸۲} تخریب آکسون اعصاب وابران به علت نوروپاتی، آهسته شدن زمان واکنش،^{۸۳} ضعف در عضلات اندام‌های تحتانی^{۸۴-۸۵} تغییر در بیومکانیک اندام تحتانی^{۸۶} و درنتیجه اختلال تعادل همراه با افزایش احتمال خطر زمین- خوردن^{۸۷} را به دنبال دارد.

۲. تأثیر نوروپاتی محیطی در جابه‌جایی نوسانات

مرکز فشار و پاسخ‌های وضعیتی

تحقیقات بر روی دامنه‌های سنی مختلف نشان می‌دهد که دیابت با افزایش نوسانات وضعیتیⁱⁱ در هنگام ایستادن آرام و کاهش عملکرد تکالیف تعادلی خودکار، مرتبط است.^{۸۸} هنگام اعمال اختلالات تعادلی، مراکز مسئول کنترل تعادل واکنشی توسط گیرنده‌های حسی، این اختلالات تعادلی را شناسایی نموده و با یکپارچگی سریع دستگاه عصبی مرکزی و پیام‌های ارسالی از ساختارهای مختلف اسکلتی- عضلانی، پاسخ‌های وضعیتی مناسب جهت بازیابی تعادل تولید می- گردند.^{۸۹-۹۰} نوروپاتی دیابتی با اختلال در گردش خون اعصاب محیطی باعث اختلال در انتقال اطلاعات حس عمیقی عضلات، اطلاعات سوماتوسنسوری پوست و مفاصل از اندام تحتانی تا دستگاه عصبی مرکزی می‌شود.^{۹۱} سیگنال- های بینایی، دهليزی و سوماتوسنسوری ناشی از اختلالات

قابل توجهی ثبات فرد را در پاسخ به اختلالات خارجی، مختل می‌نماید.^{۷۷} پاسخ‌های تعادلی ضعیف همچنین می‌تواند توضیح دهد که چرا این بیماران با الگوی راهرفتن متفاوتی شامل طول گام‌های کوچک‌تر، سرعت آهسته‌تر و مدت زمان بیشتر در مرحله‌ی ایستادن بر روی دو پا^{vii} طی راهرفتن نسبت به افراد سالم حرکت می‌کنند.^{۷۸} اگرچه مقالات به دست آمده از مجلات معتبر بین‌المللی خارجی بودند و از نظر رتبه-بندی کیفی، مقاله در سطح مقبول برآورد می‌شد، ولی در تعمیم نتایج آن احتیاط‌های لازم باید رعایت گردد. همچنین راهبردهای جست‌وجوی کاملی به کار گرفته شد، اما تنها مقالات انگلیسی و فارسی مرور شدند. ممکن است مقالات مربوط دیگری به زبان‌های دیگر نیز وجود داشته باشد.

نتیجه‌گیری: نتایج به دست آمده از مطالعات، حاکی از تأثیر نوروپاتی دیابتی بر ایجاد و یا تشدید اختلالات سازوکارهای تعادلی و زمین‌خوردن می‌باشد. اکثر زمین‌خوردن‌ها به دلیل نقص در پاسخ‌های تعادل و اکنشی رخ می‌دهند^{۷۹} که منجر به افزایش قابل توجه در عوارض و مرگ‌ومیر در این دسته از بیماران می‌شوند.^{۸۰} ناتوانی در بازیابی تعادل مؤثر پس از لغزش، ممکن است مسئول این موضوع باشد که افراد مبتلا به نوروپاتی حدود ۱۵ برابر بیشتر از افراد سالم احتمال آسیب‌دیدگی در حین راهرفتن یا ایستادن را گزارش می‌کنند.^{۸۱}

بهبود پاسخ‌های وضعیتی خودکار موجب بهبود توانایی فرد در حفظ و بازیابی تعادل می‌گردد.^{۳۸} نتایج این مطالعه می‌تواند در طراحی یک برنامه تمرینی درمانی مناسب جهت بهبود کنترل تعادل و اکنشی و ارائه راهکارهای پیشگیرانه و درمانی به منظور کاهش خطر زمین‌خوردن و آسیب در افراد مبتلا به نوروپاتی دیابتی کمک‌کننده باشد.

سپاس‌گزاری: پژوهش حاضر با حمایت مالی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز و به عنوان بخشی از رساله دکتری راضیه جوادیان کوتایی با کد کارآزمایی بالینی (IRCT20240111060675N1) انجام گرفت.

تعارض منافع: نویسنگان اعلام می‌دارند که هیچ‌گونه تضاد منافعی در پژوهش حاضر وجود ندارد.

ایجاد کند.^{۴۰} مهار پیش‌سیناپسیⁱ در واکنش‌های غیررادی نخاعی مهاری یا تحریکی، به حفظ تعادل و ثبات وضعیتی کمک می‌کند. مطالعه‌ای توسط چان جیⁱⁱ و همکاران با هدف یافتن رابطه‌ی بین مهار پیش‌سیناپسی و نوروپاتی محیطی دیابتی در توانایی کنترل ثبات وضعیتی انجام گرفت.^{۳۹} این محققین دریافتند در افراد مبتلا به نوروپاتی محیطی دیابتی، مهار پیش‌سیناپسی کاهش یافته که منجر به کاهش تعادل و متعاقب آن افزایش نوسانات وضعیتی شده است. علت می‌تواند این باشد که مهار پیش‌سیناپسی مسئول کنترل حرکت ظرفیⁱⁱⁱ است. بنابراین افراد با مهار پیش‌سیناپسی کمتر تمايل به کنترل حرکتی ظرفی کمتر و به دنبال آن ناپایداری دارند.^{۳۹} اگرچه اطلاعات کمی در مورد درگیری مسیرهای حرکتی مرکزی در افراد مبتلا به نوروپاتی دیابتی و ارتباط آن با کنترل وضعیتی وجود دارد اما با این حال، تغییرات در این مسیرها می‌تواند به عنوان یک علت احتمالی دخیل باشد.^{۴۰}

۳. تأثیر دیابت در ایجاد اختلال در کنترل تعادل و اکنشی

علی‌رغم این‌که تحقیقات نشان داده است که بیماران نوروپاتی دیابتی بیشتر از بیماران مبتلا به دیابت در معرض زمین‌خوردن هستند ولی تغییرات در سازوکارهای تعادلی و اکنشی قبل از تشخیص نوروپاتی نیز به وجود می‌آیند.^{۵۷-۵۸} افزایش قندخون برای مدت طولانی منجر به ضعف عضلانی و سفتی مفاصل می‌شود که همه این عوامل ممکن است پاسخ‌های وضعیتی خودکار و توانایی بازیابی تعادل را در بیماران مبتلا به دیابت دچار اختلال نماید.^{۵۹-۶۰} بنابراین دیگر عوامل بالینی غیر از نوروپاتی؛ مثل ضعف احتمالی عضلانی، کاهش دامنه‌ی حرکتی مفاصل،^{۶۱} کاهش عمومی توانایی‌ها یا مشکلات روانشناختی مثل ترس از زمین‌خوردن،^{۶۲} آسیب تارهای نازک حسی،^{۶۳} رتینوپاتی ساده یا تکثیری^{iv} در این بیماران که منجر به کاهش دیدن جزئیات می‌شود^{۶۴} و مشکلات دستگاه وستیبولا^v می‌توانند پاسخ‌های وضعیتی و الگوهای راهرفتن را تحت تأثیر قرار دهند. همان‌طور که در مطالعه‌ای که توسط روس^{۶۵} و همکاران انجام گردید، بیان شده است محدودیت در قدرت و سرعت حرکت اغلب به طور

i-Presynaptic Inhibition

ii-Chun J

iii-Fine Motor Control

iv-Proliferative

v-Roos

References

1. Kharroubi AT, Darwish HM. Diabetes mellitus: The epidemic of the century. *World J Diabetes* 2015; 6: 850-67.
2. Ghalavand A, Motamedi P, Delaramnasab M, Khodadoust M, Mahmoodkhani Kooskaki R. Cardiometabolic Effects of Urtica Dioica in Type II Diabetes. *Journal of Diabetes Nursing* 2017; 5: 59-69.
3. Peykari N, Mehdipour P, Larijani B, Sepanlou SG, Djalalinia S, Kasaeian A, et al. The levels and trends of diabetes prevalence at national and sub-national levels in Iran (1990 - 2016). *J Diabetes Metab Disord* 2023; 22: 743-52.
4. Quandt SA, Stafford JM, Bell RA, Smith SL, Snively BM, Arcury TA. Predictors of falls in a multiethnic population of older rural adults with diabetes. *J Gerontol A Biol Sci Med Sci* 2006; 61: 394-8.
5. Bruce D, Hunter M, Peters K, Davis T, Davis W. Fear of falling is common in patients with type 2 diabetes and is associated with increased risk of falls. *Age Ageing* 2015; 44: 687-90.
6. Yang H, Sloan G, Ye Y, Wang S, Duan B, Tesfaye S, et al. New Perspective in Diabetic Neuropathy: From the Periphery to the Brain, a Call for Early Detection, and Precision Medicine. *Front Endocrinol (Lausanne)* 2019; 10: 929.
7. Akbari M, Jafari H, Moshashaee A, Forugh B. Do diabetic neuropathy patients benefit from balance training? *J Rehabil Res Dev* 2012; 49: 333-8.
8. Jernigan SD, Pohl PS, Mahnken JD, Kluding PM. Diagnostic accuracy of fall risk assessment tools in people with diabetic peripheral neuropathy. *Phys Ther* 2012; 92: 1461-70.
9. Abbott CA, Malik RA, van Ross ER, Kulkarni J, Boultton AJ. Prevalence and characteristics of painful diabetic neuropathy in a large community-based diabetic population in the U.K. *Diabetes Care* 2011; 34: 2220-4.
10. Andersen CA, Roukis TS. The diabetic foot. *Surg Clin North Am* 2007; 87: 1149-77.
11. Allet L, Armand S, Golay A, Monnin D, de Bie RA, de Bruin ED. Gait characteristics of diabetic patients: a systematic review. *Diabetes Metab Res Rev* 2008; 24: 173-91.
12. Mueller MJ, Zou D, Bohnert KL, Tuttle LJ, Sinacore DR. Plantar stresses on the neuropathic foot during barefoot walking. *Phys Ther* 2008; 88: 1375-84.
13. van Deursen R. Mechanical loading and off-loading of the plantar surface of the diabetic foot. *Clin Infect Dis* 2004; 39 Suppl 2: S87-91.
14. Macgilchrist C, Paul L, Ellis BM, Howe TE, Kennon B, Godwin J. Lower-limb risk factors for falls in people with diabetes mellitus. *Diabet Med* 2010; 27: 162-8.
15. Hedayati A, Rashidlamir A, Hashemi Javaheri A, Ehsaei M. The effect of eight weeks of resistance training on static and dynamic balance as well as power of the foot muscles in diabetic women with peripheral neuropathy. *SSU_Journals* 2015; 23: 833-43.[Farsi]
16. Negahban H, Mofateh R, Arastoo AA, Mazaheri M, Yazdi MJ, Salavati M, et al. The effects of cognitive loading on balance control in patients with multiple sclerosis. *Gait Posture* 2011; 34: 479-84.
17. Foley AL, Loharuka S, Barrett JA, Mathews R, Williams K, McGrother CW, et al. Association between the Geriatric Giants of urinary incontinence and falls in older people using data from the Leicestershire MRC Incontinence Study. *Age Ageing* 2012; 41: 35-40.
18. Nashner LM, Cordo PJ. Relation of automatic postural responses and reaction-time voluntary movements of human leg muscles. *Exp Brain Res* 1981; 43: 395-405.
19. Henry SM, Fung J, Horak FB. Control of stance during lateral and anterior/posterior surface translations. *IEEE Trans Rehabil Eng* 1998; 6: 32-42.
20. Kolb FP, Lachauer S, Maschke M, Timmann D. Classical conditioning of postural reflexes. *Pflugers Arch* 2002; 445: 224-37.
21. Horak FB. Postural orientation and equilibrium: what do we need to know about neural control of balance to prevent falls? *Age Ageing* 2006; 35 Suppl 2: ii7-ii11.
22. Jamshidi AH, Mofateh R, Orakifar N, Seyedtabib M, Najjarzadeh Z, Behdarvandan A. Immediate effects of local muscle vibration on static and dynamic balance control in individuals with chronic ankle instability. *Phys Ther Sport* 2024; 65: 113-121.
23. Mofateh R, Bakhshi Feleh F, Orakifar N, Behdarvandan A. Differences in dynamic balance control based on pain catastrophizing level in individuals with nonspecific chronic low back pain. *Physiother Theory Pract* 2023; 1-10.
24. Corriveau H, Prince F, Hébert R, Raîche M, Tessier D, Maheux P, et al. Evaluation of postural stability in elderly with diabetic neuropathy. *Diabetes Care* 2000; 23: 1187-91.
25. Sibley KM, Beauchamp MK, Van Ooteghem K, Straus SE, Jaglal SB. Using the systems framework for postural control to analyze the components of balance evaluated in standardized balance measures: a scoping review. *Arch Phys Med Rehabil* 2015; 96: 122-32.
26. Vaz MM, Costa GC, Reis JG, Junior WM, Albuquerque de Paula FJ, Abreu DC. Postural control and functional strength in patients with type 2 diabetes mellitus with and without peripheral neuropathy. *Arch Phys Med Rehabil* 2013; 94: 2465-70.
27. Yiou E, Caderby T, Hussein T. Adaptability of anticipatory postural adjustments associated with voluntary movement. *World J Orthop* 2012; 3: 75-86.
28. Gabell A, Simons MA, Nayak US. Falls in the healthy elderly: predisposing causes. *Ergonomics* 1985; 28: 965-75.
29. Inglis JT, Horak FB, Shupert CL, Jones-Rycewicz C. The importance of somatosensory information in triggering and scaling automatic postural responses in humans. *Exp Brain Res* 1994; 101: 159-64.
30. Nardone A, Schieppati M. Group II spindle fibres and afferent control of stance. Clues from diabetic neuropathy. *Clin Neurophysiol* 2004; 115: 779-89.
31. Lee PY, Tsai YJ, Liao YT, Yang YC, Lu FH, Lin SI. Reactive balance control in older adults with diabetes. *Gait Posture* 2018; 61: 67-72.
32. Kim BBJ, Kim S. Adaptation of perturbation to postural control in individuals with diabetic peripheral neuropathy. *Int J Occup Saf Ergon* 2020; 26: 589-94.
33. Horak FB, Nashner LM, Diener HC. Postural strategies associated with somatosensory and vestibular loss. *Exp Brain Res* 1990; 82: 167-77.
34. Kathrine Ju-R. Postural Balance and Peripheral Neuropathy. In: Nizar S, editor. *Peripheral Neuropathy*. Rijeka: IntechOpen; 2013. P. Ch. 5. Available from: URL: <https://www.intechopen.com/chapters/43836>
35. Di Nardo W, Ghirlanda G, Cercone S, Pitocco D, Saponara C, Cosenza A, et al. The use of dynamic posturography to detect neurosensory disorder in IDDM without clinical neuropathy. *J Diabetes Complications* 1999; 13: 79-85.

36. Dickstein R, Peterka RJ, Horak FB. Effects of light fingertip touch on postural responses in subjects with diabetic neuropathy. *J Neurol Neurosurg Psychiatry* 2003; 74: 620-6.
37. Bloem BR, Allum JH, Carpenter MG, Honegger F. Is lower leg proprioception essential for triggering human automatic postural responses? *Exp Brain Res* 2000; 130: 375-91.
38. Rao N, Aruin AS. Auxiliary sensory cues improve automatic postural responses in individuals with diabetic neuropathy. *Neurorehabil Neural Repair* 2011; 25: 110-7.
39. Chun J, Hong J. Relationships between presynaptic inhibition and static postural sway in subjects with and without diabetic neuropathy. *J Phys Ther Sci* 2015; 27: 2697-700.
40. El Bardawil MM, El Hamid M, El Sawy NAEH, Megalla MHZ, El Emam WSAEG. Postural control and central motor pathway involvement in type 2 diabetes mellitus: dynamic posturographic and electrophysiologic studies. *Alexandria Journal of Medicine* 2013; 49: 299-307.
41. Lin SI, Woollacott MH. Postural muscle responses following changing balance threats in young, stable older, and unstable older adults. *J Mot Behav* 2002; 34: 37-44.
42. Rosenblatt NJ, Young J, Andersen R, Wu SC, Crews RT. Diabetes and Reactive Balance: Quantifying Stepping Thresholds With a Simple Spring Scale to Measure Fall-Risk in Ambulatory Older Adults. *J Diabetes Sci Technol* 2021; 15: 1352-60.
43. Richardson JK, Ashton-Miller JA. Peripheral neuropathy: an often-overlooked cause of falls in the elderly. *Postgrad Med* 1996; 99: 161-72.
44. Woollacott MH. Age-related changes in posture and movement. *J Gerontol* 1993; 48 Spec No: 56-60.
45. Farmer KL, Li C, Dobrowsky RT. Diabetic peripheral neuropathy: should a chaperone accompany our therapeutic approach? *Pharmacol Rev* 2012; 64: 880-900.
46. Ovayolu N, Akarsu E, Madenci E, Torun S, Ucan O, Yilmaz M. Clinical characteristics of patients with diabetic polyneuropathy: the role of clinical and electromyographic evaluation and the effect of the various types on the quality of life. *Int J Clin Pract* 2008; 62: 1019-25.
47. Tracy JA, Dyck PJ. The spectrum of diabetic neuropathies. *Phys Med Rehabil Clin N Am* 2008; 19: 1-26.
48. Vinik AI, Strotmeyer ES, Nakave AA, Patel CV. Diabetic neuropathy in older adults. *Clin Geriatr Med* 2008; 24: 407-35.
49. Cancelliere P. A review of the pathophysiology and clinical sequelae of diabetic polyneuropathy in the feet. *Journal of Diabetes, Metabolic Disorders and Control* 2016; 3: 21-24.
50. van Dam PS. Oxidative stress and diabetic neuropathy: pathophysiological mechanisms and treatment perspectives. *Diabetes Metab Res Rev* 2002; 18: 176-84.
51. Melton L, Dyck P. Epidemiology: In *Diabetic Neuropathy*. Philadelphia, WB Saunders. 1987; 27.
52. Volmer-Thole M, Lobmann R. Neuropathy and Diabetic Foot Syndrome. *Int J Mol Sci* 2016; 17: 917.
53. Roman de Mettelinge T, Delbaere K, Calders P, Gysel T, Van Den Noortgate N, Cambier D. The impact of peripheral neuropathy and cognitive decrements on gait in older adults with type 2 diabetes mellitus. *Arch Phys Med Rehabil* 2013; 94: 1074-9.
54. Błażkiewicz M, Sundar L, Healy A, Ramachandran A, Chockalingam N, Naemi R. Assessment of lower leg muscle force distribution during isometric ankle dorsi and plantar flexion in patients with diabetes: a preliminary study. *J Diabetes Complications* 2015; 29: 282-7.
55. Martinelli AR, Mantovani AM, Nozabieli AJ, Ferreira DM, Barela JA, Camargo MR, et al. Muscle strength and ankle mobility for the gait parameters in diabetic neuropathies. *Foot (Edinb)* 2013; 23: 17-21.
56. Sacco IC, Hamamoto AN, Onodera AN, Gomes AA, Weiderpass HA, Pachi CG, et al. Motor strategy patterns study of diabetic neuropathic individuals while walking. A wavelet approach. *J Biomech* 2014; 47: 2475-82.
57. Allet L, Armand S, de Bie RA, Pataky Z, Aminian K, Herrmann FR, et al. Gait alterations of diabetic patients while walking on different surfaces. *Gait Posture* 2009; 29: 488-93.
58. Petrofsky J, Lee S, Bweir S. Gait characteristics in people with type 2 diabetes mellitus. *Eur J Appl Physiol* 2005; 93: 640-7.
59. Wuehr M, Schniepp R, Schlick C, Huth S, Pradhan C, Dieterich M, et al. Sensory loss and walking speed related factors for gait alterations in patients with peripheral neuropathy. *Gait Posture* 2014; 39: 852-8.
60. Mustapa A, Justine M, Mohd Mustafah N, Jamil N, Manaf H. Postural Control and Gait Performance in the Diabetic Peripheral Neuropathy: A Systematic Review. *Biomed Res Int* 2016; 2016: 9305025.
61. Nashner LM. Fixed patterns of rapid postural responses among leg muscles during stance. *Exp Brain Res* 1977; 30: 13-24.
62. Nashner LM, Woollacott M, Tuma G. Organization of rapid responses to postural and locomotor-like perturbations of standing man. *Exp Brain Res* 1979; 36: 463-76.
63. Sibley KM, Inness EL, Straus SE, Salbach NM, Jaglal SB. Clinical assessment of reactive postural control among physiotherapists in Ontario, Canada. *Gait Posture* 2013; 38: 1026-31.
64. Dietz V. Human neuronal control of automatic functional movements: interaction between central programs and afferent input. *Physiol Rev* 1992; 72: 33-69.
65. Macpherson JM, Rushmer DS, Dunbar DC. Postural responses in the cat to unexpected rotations of the supporting surface: evidence for a centrally generated synergic organization. *Exp Brain Res* 1986; 62: 152-60.
66. Diener HC, Horak FB, Nashner LM. Influence of stimulus parameters on human postural responses. *J Neurophysiol* 1988; 59: 1888-905.
67. Horak FB, Diener HC, Nashner LM. Influence of central set on human postural responses. *J Neurophysiol* 1989; 62: 841-53.
68. Ruget H, Blouin J, Coyle T, Mouchino L. Modulation of proprioceptive inflow when initiating a step influences postural adjustments. *Exp Brain Res* 2010; 201: 297-305.
69. Jacobson GP, Newman CW, Kartush JM. Handbook of balance function testing. (No Title). 1997. https://books.google.com/books/about/Handbook_of_Balance_Function_Testing.html?id=iwXbwAEACAAJ
70. Brooks V. Implementation of the central nervous system. The neural basis of motor control: Oxford University Press New York, Oxford; 1986. p. 18-37. Available from URL: https://books.google.com/books/about/The_Neural_Basis_of_Motor_Control.html?id=kNFqAAAAMAAJ
71. Giacomozzi C, D'Ambrogi E, Cesinaro S, Macellari V, Ucciali L. Muscle performance and ankle joint mobility in long-term patients with diabetes. *BMC Musculoskeletal Disord* 2008; 9: 99.

72. Wijlhuizen GJ, Chorus AM, Hopman-Rock M. Fragility, fear of falling, physical activity and falls among older persons: some theoretical considerations to interpret mediation. *Prev Med* 2008; 46: 612-4.
73. Iosa M, Fusco A, Morone G, Paolucci S. Effects of visual deprivation on gait dynamic stability. *ScientificWorld Journal* 2012; 2012: 974560.
74. Perry SD, Santos LC, Patla AE. Contribution of vision and cutaneous sensation to the control of centre of mass (COM) during gait termination. *Brain Res* 2001; 913: 27-34.
75. Horak FB, Hlavacka F. Somatosensory loss increases vestibulospinal sensitivity. *J Neurophysiol* 2001; 86: 575-85.
76. Kennedy PM, Cressman EK, Carlsen AN, Chua R. Assessing vestibular contributions during changes in gait trajectory. *Neuroreport* 2005; 16: 1097-100.
77. Roos PE, Dingwell JB. Using dynamic walking models to identify factors that contribute to increased risk of falling in older adults. *Hum Mov Sci* 2013; 32: 984-96.
78. Katoulis EC, Ebdon-Parry M, Lanshammar H, Vileikyte L, Kulkarni J, Boulton AJ. Gait abnormalities in diabetic neuropathy. *Diabetes Care* 1997; 20: 1904-7.
79. Niino N, Tsuzuku S, Ando F, Shimokata H. Frequencies and circumstances of falls in the National Institute for Longevity Sciences, Longitudinal Study of Aging (NILS-LSA). *J Epidemiol* 2000; 10 (1 Suppl): S90-4.
80. Cavanagh PR, Simoneau GG, Ulbrecht JS. Ulceration, unsteadiness, and uncertainty: the biomechanical consequences of diabetes mellitus. *J Biomech* 1993; 26(Suppl 1): 23-40.

Review Article

Reactive Balance Control Function in Individuals with Diabetes: A Narrative Review

Javadian Kootenayi R¹ , Mofateh R¹ , Zakerkish M² , Orakifar N¹ , Monjezi S¹ , Mehravar M¹

¹Rehabilitation Research Center, Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences, Ahvaz, Iran. ²Diabetes Research Center, Health Research Institute, Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences, Ahvaz, I.R. Iran.

e-mail: mofatehr@yahoo.com

Received: 03/02/2024 Accepted: 05/05/2024

Abstract

Diabetes is a significant global health issue, often linked to disturbances in restoring balance following postural disorders. Individuals with diabetic neuropathy, are 15 times more prone to injuries such as falls, fractures, sprained ankles, and bruises when walking and standing, compared to those with diabetes who do not have neuropathy. Therefore, preventing falls is an issue that deserves special attention in the care of individuals with diabetic neuropathy. In the present study, various articles on the relationship between diabetic neuropathy and reactive balance control disorders were reviewed in PubMed, Scopus, ScienceDirect, Iran Medex, Magiran, and Google Scholar databases. Based on the results obtained from the studies, individuals with diabetic neuropathy exhibit greater postural fluctuation and slower speed, as well as a longer delay, in initiating balance responses to postural disturbances compared to individuals with diabetes who do not have neuropathy. The studies conducted so far on the control of reactive balance in individuals with diabetic neuropathy have determined that the disruption of automatic postural responses can lead to postural instability and limitations in the daily activities of this group of patients. It is suggested that preventive solutions and appropriate training programs be specifically designed for these patients to enhance automatic postural responses and reduce the risk of falling and injury.

Keywords: Diabetes, Diabetic neuropathy, Reactive balance control, Automatic postural responses, Fall